

Kod przedmiotu: 17

1. INFORMACJE O PRZEDMIOCIE – KARTA PRZEDMIOTU

A. Podstawowe dane

Nazwa przedmiotu/zajęć	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: rany przewlekłe i przetoki (leczenie ran, kompresjoterapia, opieka nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową)
Nazwa przedmiotu/zajęć w języku angielskim	
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Jednostka prowadząca kierunek	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze Wydział Nauk Medycznych i Technicznych Katedra Nauk Medycznych
Imię i nazwisko nauczyciela(-li) i stopień lub tytuł naukowy osoby odpowiedzialnej za przygotowanie sylabusu	mgr Iwona Joks-Wilimek
Przedmioty wprowadzające	brak
Wymagania wstępne	Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągnięte w ramach przedmiotów pielęgniarstw specjalistycznych studiów I stopnia na kierunku pielęgniarstwo

B. Semestralny/tygodniowy rozkład zajęć według planu studiów

Semestr	Wykłady (W)	Ćwiczenia (Ćw)	Ćwiczenia w MCSM (Ćw MCSM)	Ćwiczenia kliniczne (Ćw. klin.)	Seminarium (S)	Praktyki zawodowe (PZ)	Łącznie godzin	Liczba punktów ECTS
3	10	-	10	10	-	-	30	2

2. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

C1	Przygotowanie studenta do sprawowania kompleksowej opieki specjalistycznej nad pacjentem z ranami przewlekłymi.
C2	Przygotowanie studenta do sprawowania specjalistycznej opieki pielęgniarstwa nad pacjentem z wyłonią stomią z uwzględnieniem roli edukacyjnej pacjenta i jego rodziny.

3. EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

Lp.	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk II stopnia (kod składnika opisu)
-----	---	---	--

WIEDZA - w zakresie wiedzy absolwenta zna i rozumie:			
W1	metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne;	B.W35.	P7S_WG
W2	czynniki ryzyka, patomechanizm zaburzenia gojenia ran, klasyfikację i kliniczne metody oceny ran niegojących się oraz postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne zachowawcze i zabiegowe;	B.W36.	P7S_WG
W3	zasady stosowania hiperbarii tlenowej, terapii podciśnieniowej, larw i biochirurgii w leczeniu owrzodzeń żylnych i niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń i zespołu stopy cukrzycowej;	B.W37.	P7S_WG
W4	współczesne koncepcje miejscowego leczenia rany niegojącej się, w tym rodzaje lawaseptyków, antyseptyków i opatrunków oraz zasady ich doboru i refundacji, zasady ogólnego leczenia ran niegojących się oraz metody wspomagające proces gojenia ran;	B.W38.	P7S_WG
W5	zasady posługiwania się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi w procesie opracowywania i leczenia rany;	B.W39.	P7S_WG
W6	zasady edukacji i przygotowania pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w zakresie profilaktyki występowania ran, ich powikłań oraz pielęgnacji ran niegojących się;	B.W40.	P7S_WG
W7	zastosowanie kompresjoterapii profilaktycznej i leczniczej w chorobach układu żylnego i limfatycznego;	B.W41.	P7S_WG
W8	zasady oceny funkcjonowania przetoki jelitowej i moczowej oraz ich powikłań, w tym zasady postępowania w powikłaniach miejscowych;	B.W42.	P7S_WG
W9	zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową, jego rodziny lub opiekuna do opieki nad pacjentem, zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji oraz zasady stałej i kompleksowej opieki nad pacjentem z przetoką;	B.W43.	P7S_WG
W10	zastosowanie i zasady wykonywania badania ultrasonograficznego (USG) do oceny lokalizacji naczyń obwodowych w czasie ich kaniulacji, lokalizacji cewnika Foleya, zgłębnika żołądka, rurki intubacyjnej oraz przepływu naczyniowego i ukrwienia rany;	B.W56.	P7S_WG
UMIEJĘTNOŚCI - w zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
U1	wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania stanów pacjentów z chorobami przewlekłymi;	B.U25.	P7S_UW
U2	rozpoznać czynniki ryzyka zaburzające proces gojenia ran oraz sklasyfikować i klinicznie ocenić rany niegojące się;	B.U39.	P7S_UW
U3	samodzielnie dobrać do rodzaju i stanu rany metody leczenia rany oraz nowoczesne opatrunki;	B.U40.	P7S_UW
U4	stosować podciśnienie i terapię larwami w leczeniu ran przewlekłych;	B.U41.	P7S_UW
U5	usunąć martwicę z rany, wykorzystując narzędzia chirurgiczne;	B.U42.	P7S_UW
U6	doradzać członkom zespołu interdyscyplinarnego w zakresie profilaktyki ran i ich nowoczesnego leczenia;	B.U43.	P7S_UW
U7	rozpoznać powikłania rany;	B.U44.	P7S_UW
U8	założyć paski do zamykania ran;	B.U45.	P7S_UW
U9	wykonać diagnostykę rany odleżynowej, owrzodzenia nowotworowego, oparzenia, odmrożenia, rany urazowej powierzchownej, owrzodzenia kończyn dolnych i zespołu stopy cu-	B.U46.	P7S_UW

	krzycowej;		
U10	dokonać pomiaru wskaźnika kostka-ramię, paluch-ramię oraz zaburzenia czucia i zinterpretować ich wyniki;	B.U47.	P7S_UW
U11	rozpoznać zmiany skórne na stopie oraz schorzenia paznokcia u pacjenta z cukrzycą;	B.U48.	P7S_UW
U12	rozróżniać i usuwać nagniotki, modzele oraz pielęgnować skórę stóp wokół rany u pacjenta z cukrzycą;	B.U49.	P7S_UW
U13	przygotować pacjenta do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany oraz ogólnego postępowania wspomagającego proces gojenia ran oraz jego rodzinę lub opiekuna do opieki nad pacjentem w tym zakresie;	B.U50.	P7S_UW P7S_UK P7S_UU
U14	przeprowadzić diagnostykę kwalifikującą chorego do kompresjoterapii;	B.U51.	P7S_UW
U15	stosować kompresjoterapię profilaktyczną w profilaktyce pierwszo-, drugo- i trzeciorzędowej oraz stosować kompresjoterapię leczniczą w chorobach układu żylnego i limfatycznego;	B.U52.	P7S_UW
U16	pobrać materiał biologiczny z rany do badania bakteriologicznego i innych badań, w tym badania mykologicznego i wirusologicznego;	B.U53.	P7S_UW
U17	wyznaczyć miejsca wyłonienia przetoki jelitowej i moczowej, oceniać ich funkcjonowanie oraz stosować nowoczesne techniki pielęgnacji;	B.U54.	P7S_UW
U18	dobierać sprzęt i środki do zaopatrzenia przetoki jelitowej i moczowej oraz doradzać pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi w zakresie refundacji i doboru tego sprzętu i tych środków oraz w zakresie możliwości wsparcia społecznego;	B.U55.	P7S_UW
U19	przygotować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna do postępowania w przypadku wystąpienia powikłań dermatologicznych i chirurgicznych przetoki jelitowej i moczowej;	B.U56.	P7S_UW P7S_UK P7S_UU
U20	wykonać irygację przetoki jelitowej (kolostomii);	B.U57.	P7S_UW
U21	wykonywać badania USG w celu lokalizacji naczyń obwodowych w czasie ich kaniulacji, lokalizacji cewnika Foleya, zgłębnika żołądka, rurki intubacyjnej oraz przepływu naczyniowego i ukrwienia rany;	B.U79.	P7S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE - w zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
K1	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	KS1	P7S_KK P7S_KR
K2	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	KS2	P7S_KK P7S_KR
K3	okazywania dbałości o prestiż zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;	KS3	P7S_KR
K4	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;	KS4	P7S_KR
K5	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;	KS5	P7S_KO
K6	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.	KS6	P7S_KK P7S_KR

4. METODY DYDAKTYCZNE

1. ćwiczenia przedmiotowe
2. dyskusja dydaktyczna
3. analiza dokumentacji pacjenta
4. instruktaż
5. obserwacja
6. studium przypadku
7. symulacja medyczna

5. FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w semestrze 3, w formie testu w czasie sesji egzaminacyjnej

Kryteria zaliczenia wykładów:

1. obecność na wykładzie na poziomie min. 60%
2. uzyskanie oceny pozytywnej z testu zaliczeniowego. Test obejmujący 30 pytań. Pytania jednokrotnego wyboru, dopasowania oraz uzupełnień – test mieszany, aby uzyskać pozytywną ocenę z testu student powinien udzielić 60% poprawnych odpowiedzi. Za poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 pkt, za błędną lub brak odpowiedzi 0 pkt.

Skala ocen

Bardzo dobry – 91% - 100%

Dobry plus – 86% - 90%

Dobry – 81% - 85%

Dostateczny plus – 76% - 80%

Dostateczny – 60% - 75%

Niedostateczny – poniżej 60%

Kryteria zaliczenia ćwiczeń w MCSM. *Ćwiczenia w MCSM poprzedzają ćwiczenia kliniczne w placówce.*

- 100 % obecność na zajęciach
- aktywny udział w zajęciach
- zaliczenie umiejętności realizowanych w symulacji medycznej
- zaliczenie ról w scenariuszach wysokiej wierności zgodnie z obowiązującymi procedurami i algorytmami klinicznymi, oceniane na podstawie checklisty w ramach tematyki określonej w sylabusie - min. 60% poprawnie wykonanych elementów scenariusza i zaliczone kryteria bezwzględne

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych: *Ćwiczenia kliniczne poprzedzone są ćwiczeniami w MCSM.*

- 100 % obecność na zajęciach, w przypadku nieobecności zajęcia praktyczne muszą być zrealizowane w innym terminie ustalonym z prowadzącym zajęcia,
 - zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarskich” przewidzianych programem nauczania
 - ocena kompetencji społecznych w czasie ćwiczeń klinicznych odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego
 - testy /odpowiedzi ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć
 - zaliczenie opracowania studium przypadku zgodnie z poniższymi kryteriami
1. Wstęp - przedstawienie przypadku, kontekstu i celu badania 0-2 pkt.
 2. Opis przypadku - szczegółowe przedstawienie sytuacji pacjenta 0-3 pkt.

3. Prawidłowe rozpoznanie diagnozy pielęgniarskiej 0-4 pkt
4. Prawidłowe zidentyfikowanie celu opieki 0-2 pkt
5. Prawidłowe zaplanowanie czynności 0-4 pkt
6. Czy zaplanowane czynności były adekwatne do stanu pacjenta? 0-2 pkt
7. Kontrola i ocena działań 0-3 pkt
8. Rekomendacje - sugestie dotyczące przyszłych działań 0-2 pkt.
9. Wskazówki edukacyjne dla pacjenta 0-2 pkt.

Skala ocen

Bardzo dobry – 91% - 100%

Dobry plus – 86% - 90%

Dobry – 81% - 85%

Dostateczny plus – 76% - 80%

Dostateczny – 60% - 75%

Niedostateczny – poniżej 60%

- zaliczenie edukacji zdrowotnej pacjenta i jego rodziny

Kryteria oceny programu edukacyjnego

1. Wyłonienie problemów opiekuńczo- edukacyjnych (0-4 pkt.)
2. Poprawność merytoryczna proponowanych rozwiązań (0-4 pkt.)
3. Przejrzystość programu edukacyjnego (0-4 pkt.)

Skala oceny:

Bardzo dobry (5,0) – 12-11 pkt.

Dobry plus (4,5) – 10,5-10 pkt.

Dobry (4,0) – 9,5-8,5 pkt.

Dostateczny plus (3,5) – 8-7,5 pkt.

Dostateczny (3,0) – 6-7 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 6 pkt.

6. TREŚCI PROGRAMOWE

	Tematyka zajęć	Liczba godzin
Semestr 3		
Wykład 1	Patofizjologia i czynniki ryzyka powstawania ran przewlekłych. Charakterystyka ran trudno gojących się, ocena procesu gojenia się ran	2
Wykład 2	Diagnostyka ran przewlekłych w praktyce pielęgniarskiej - pomiar ABI, TBI, ocena zaburzeń czucia, wykorzystanie badań USG, klinimetria	2
Wykład 3	Klasyfikacja i ocena odleżyn, profilaktyka, metody leczenia, powikłania odleżyn; opieka nad pacjentem.	1
Wykład 4	Owzrodczenia kończyn dolnych- przyczyny powstawania, charakterystyka, rozpoznanie i leczenie. Kompresjoterapia profilaktyczna i lecznicza w chorobach układu żylnego i limfatycznego.	1
Wykład 5	Inne rodzaje ran: rany oparzeniowe, odmrożenia, rany pooperacyjne, rany urazowe, stopa cukrzycowa. Edukacja terapeutyczna pacjenta z ranami przewlekłymi i jego rodziny lub opiekuna w zakresie profilaktyki występowania ran, ich powikłań oraz pielęgnacji.	2

Wykład 6	Rodzaje przetok, wskazania do wyłonienia przetoki jelitowej i moczowej, ocena ich funkcjonowania. Powikłania przetoki jelitowej i moczowej. Czynniki ryzyka, profilaktyka powikłań oraz zasady postępowania w powikłaniach miejscowych.	2
Suma godzin		10
Semestr 3		
Ćwicz. MCSM 1	Modele opieki pielęgniarskiej i specyfika pielęgnowania pacjenta z ranami przewlekłymi.	2
Ćwicz. MCSM 2	Zmiany skórne na stopie oraz paznokciach u pacjenta z cukrzycą. Usuwanie nagniotków i modzeli oraz pielęgnacja skóry wokół rany u pacjenta z cukrzycą.	2
Ćwicz. MCSM 3	Proces pielęgnowania chorego z raną przewlekłą. Projekt pielęgniarskich wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna. Karty obserwacji i dokumentacja medyczna. Badanie USG w celu oceny ukrwienia rany.	3
Ćwicz. MCSM 4	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z kolostomią , ileostomią i urostomią. Sposoby zaopatrywania przetok. Irygacja przetoki jelitowej (kolostomii). Edukacja i wsparcie psychospołeczne chorego ze stomią. Zasady refundacji sprzętu stomijnego. Przygotowanie chorego do samoopieki.	3
Suma godzin		10
Semestr 3		
Ćwicz. klin. 1	Ocena kliniczna i dokumentacja rany przewlekłej. Metody leczenia ran przewlekłych. Charakterystyka i zastosowanie specjalistycznych nowoczesnych opatrunków; Udział pielęgniarki w leczeniu ran przewlekłych	3
Ćwicz. klin. 2	Rola pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta i jego rodziny lub opiekuna do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany oraz ogólnego postępowania wspomagającego proces gojenia ran.	2
Ćwicz. klin. 3	Rodzaje stomii, wskazania do wyłonienia przetoki jelitowej i moczowej. Przygotowanie pacjenta do zabiegu wyłonienia stomii jelitowej - edukacja i wyznaczenie miejsca wyłonienia stomii. Powikłania wczesne i późne. Czynniki ryzyka, profilaktyka powikłań. Rola i zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem z wyłonią stomią jelitową i moczową. Żywnienie pacjentów z przetoką jelitową	3
Ćwicz. klin. 4	Rodzaje sprzętu stomijnego. Przygotowanie pacjenta i rodziny do samoopieki. Umiejętność zaopatrywania stomii	2
Suma godzin		10

7. METODY (SPOSOBY) WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA

(dla każdego efektu uczenia się wymienionego w pkt. 2. powinny znaleźć się metody sprawdzenia, czy został on osiągnięty przez studenta)

Efekt uczenia się	Forma oceny							
	Egzamin	Zaliczenie z oceną	Test	Odpowiedź ustna	Praktyczne zaliczenie	Proces pielęgnowania	Scenariusz symulacji	Obserwacja pracy stu-

					umiejętności		medycznej	denta
W1		X						
W2		X						
W3		X						
W4		X						
W5		X						
W6		X						
W7		X						
W8		X						
W9		X						
W10		X						
U1		X		X	X	X	X	X
U2		X		X	X	X	X	X
U3		X		X	X	X	X	X
U4		X		X	X	X	X	X
U5		X		X	X	X	X	X
U6		X		X	X	X	X	X
U7		X		X	X	X	X	X
U8		X		X	X	X	X	X
U9		X		X	X	X	X	X
U10		X		X	X	X	X	X
U11		X		X	X	X	X	X
U12		X		X	X	X	X	X
U13		X		X	X	X	X	X
U14		X		X	X	X	X	X
U15		X		X	X	X	X	X
U16		X		X	X	X	X	X
U17		X		X	X	X	X	X
U18		X		X	X	X	X	X
U19		X		X	X	X	X	X
U20		X		X	X	X	X	X
U21		X		X	X	X	X	X
K1		X						X
K2		X						X
K3		X						X
K4		X						X
K5		X						X
K6		X						X

8. LITERATURA

Literatura podstawowa	<p>1. red nauk. Szewczyk A.: Pielęgniarstwo diabetologiczne. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2019 Wyd .2 (IBUK libra)</p> <p>2. red nauk. Szewczyk A.: Edukacja pacjentów w pielęgniarstwie diabetologicznym. Konспекty. Wyd. PZWL Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2017 Wyd .1 (IBUK libra)</p> <p>3. Polskie Towarzystwo Diabetologiczne, Zalecenia kliniczne dotyczące postępowania u chorych na cukrzycę 2022, Stanowisko Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego. Dostęp: https://ptdiab.pl/images/docs/zalecenia/CTiD-1-2022-pl.pdf 1</p>
------------------------------	---

Literatura uzupełniająca	<p>1. red. nauk. Klupa T., Szewczyk A ; [aut. Benbenek-Klupa T., Gawrecki A., Klupa T., Podlaska E., Rokicka D., Solnica B., Szewczyk A., Wróbel M., Zozulińska-Ziółkiewicz D.]: Leczenie osobistą pompą insulinową : podręcznik dla pielęgniarek i położnych. Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2015</p> <p>2. Franek E., Walicka M. (red): Leczenie cukrzycy w praktyce klinicznej: dla lekarzy różnych specjalności. Tom1, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018</p>
---------------------------------	--

9. NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS GODZIN I PUNKTÓW ECTS

Aktywność studenta		Obciążenie studenta – liczba godzin
Zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela lub innych osób prowadzących zajęcia	Udział w zajęciach dydaktycznych, wskazanych w pkt. 1B Wpisujemy sumę godzin, nie rozdzielamy na formy zajęć	30
Praca własna studenta	Studiowanie literatury przedmiotowej	15
	przygotowanie do zajęć	20
	przygotowanie do egzaminu	10
Łączny nakład pracy studenta		75
Liczba punktów ECTS		3

* ostateczna liczba punktów ECTS

** wartości przykładowe